



Tjänsteskrivelse

Datum

2026-10-21

Vår referens

Daniel Pamp

Utredningssekreterare

Daniel.Pamp@malmo.se

Återrapportering tilläggsuppdrag Nämndsbudget 2026 avseende boxar med mensskydd GRF-2026-4386

Sammanfattning

Grundskoleförvaltningen har kartlagt tillgången till boxar med mensskydd vid kommunens grundskolor. Kartläggningen visar att 11 av 53 svarande skolenheter i dag erbjuder fritt tillgängliga boxar med mensskydd. Övriga skolor kan tillhandahålla mensskydd via elevhälsan, men det kan innebära att eleven behöver vänder sig till en vuxen. Av de skolor som saknar fritt tillgängliga boxar, uppger en majoritet både ett upplevt behov och att praktiska förutsättningar finns. Erfarenheterna från skolor som infört boxar är genomgående positiva och kostnadsbilden är i de flesta fall begränsad.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

- 1) Grundskolenämnden har tagit del av grundskoleförvaltningens återrapportering avseende boxar med mensskydd

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse GRN 261028 återrapportering om mensskydd

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2026-05-13

Grundskolenämnden 2026-05-25

Grundskolenämnden 2026-10-28



Ärendet

Detta är grundskoleförvaltningens återrapportering av en kartläggning av tillgången till mensskydd vid kommunens grundskolor, genomförd på uppdrag av grundskolenämnden.

Bakgrund

Tillgång till mensskydd i skolan är en fråga om likvärdighet och elevhälsa. Skolan har en naturlig roll i att stödja elever som har mens under skoldagen, oavsett om det rör sig om en oväntad situation eller ett mer kontinuerligt behov. Om mensskydd inte är lättillgängliga finns en risk att elever väljer att gå hem eller undviker skolan, med frånvaro från undervisning som följd. Möjligheten att diskret och utan att behöva be om hjälp ta mensskydd kan bidra till att elever stannar kvar i skolan och till att menstruation normaliseras i skolmiljön.

Frågan har uppmärksammats nationellt och internationellt under de senaste åren. Skottland var 2020 det första landet i världen att lagstifta om kostnadsfria mensskydd i offentliga byggnader, inklusive skolor. I Sverige har ett antal kommuner och regioner infört rutiner för att tillgängliggöra mensskydd och frågan har diskuterats i riksdagen. Någon nationell reglering som ålägger skolor att tillhandahålla mensskydd finns inte, men frågan faller inom ramen för skolans elevhälsouppdrag och arbetet med en trygg skolmiljö.

Grundskoleförvaltningen gavs i uppdrag att kartlägga det nuvarande läget vid kommunens grundskolor som underlag för grundskolenämndens fortsatta ställningstaganden.

Genomförande

Kartläggningen genomfördes i form av en digital enkät riktad till rektorer vid samtliga grundskoleenheter inom grundskoleförvaltningen. Enkäten besvarades av representanter för 53 skolenheter. Frågorna avsåg huruvida skolan erbjuder fritt tillgängliga mensskydd, det vill säga placerade så att elever kan ta dem utan att behöva be om det, och i sådant fall sedan hur länge, hur organisationen för placering, ansvar och påfyllning ser ut, samt kostnadsuppskattning och uppföljning. Skolor som ännu inte erbjuder fritt tillgängliga boxar med mensskydd tillfrågades om upplevt behov och praktiska förutsättningar.

Det bör understrykas att enkäten avsåg fritt tillgängliga boxar, inte förekomst av mensskydd överhuvudtaget. Samtliga skolor kan tillhandahålla mensskydd via elevhälsan, exempelvis via skolsköterska eller via lärare eller annan personal, även om det innebär att eleven kan behöva vända sig till en vuxen.



Resultat

Nuvarande tillgång

Av de 53 svarande skolenheterna uppger 11 (21 procent) att de i dag har mensskyddsboxar placerade så att elever kan ta dem utan att behöva be om det. Återstående 42 enheter (79 procent) saknar detta, men flera anger att mensskydd finns tillgängliga via skolsköterska, kurator eller i personalutrymmen dit elever kan vända sig.

De 11 skolor som erbjuder fritt tillgängliga boxar med mensskydd uppger att de inledde detta mellan 2022 och 2025. Placeringen varierar: vanligast är boxar i korridorer utanför elevhälsan eller vid elevtoaletter för mellanstadiet. En skola har valt att placera mensskydd i 15 klassrum samt i idrotts- och slöjdsalen.

Ansvar för påfyllning vilar i de flesta fall på skolsköterska, vaktmästare eller administrativ personal. Påfyllningsfrekvensen varierar från varannan vecka till en gång i månaden. Kostnadsbilden varierar: flera skolor uppger att kostnaden är försumbar och att mensskydden finansieras inom befintliga ramar utan separat budgetpost. Tre skolor uppger konkreta årskostnader om 2 000, 10 000 respektive 15 000 kronor, där det lägre beloppet avser en enstaka box och de högre avser lösningar med flera placeringar.

Behov och förutsättningar bland skolor utan fritt tillgängliga boxar

Bland de 42 skolenheter som ännu inte erbjuder fritt tillgängliga mensskydd uppger 26 (62 procent) att ett upplevt behov finns. Av samma grupp bedömer 33 enheter (79 procent) att praktiska förutsättningar för att placera ut boxar föreligger. Sammantaget 22 enheter uppger både ett upplevt behov och att praktiska förutsättningar finns, utan att åtgärden hittills genomförts.

De vanligast förekommande hindren bland skolor som bedömer att förutsättningar saknas är risk för skadegörelse på toaletter, svårighet att hitta placeringar där elever kan ta mensskydd utan att bli sedda av andra elever, samt osäkerhet kring vem som ska ansvara för påfyllning och varifrån resurser ska hämtas.

Erfarenheter från skolor med fritt tillgängliga mensskydd

De rektorer vars skolor infört fritt tillgängliga mensskydd ombads göra en samlad bedömning av om tillgängliggörandet haft effekt för eleverna på en femgradig skala. Den genomsnittliga bedömningen uppgår till 4,0 av 5. Ingen skola bedömer effekten som låg.

Flera erfarenheter som lyfts fram bedöms vara av värde för skolor som överväger att införa liknande rutiner.



En återkommande iakttagelse gäller farhågan om missbruk. Flertalet rektorer som inledningsvis haft denna oro uppger att den inte infriats, eller att beteendet avtagit snabbt. En rektor vid en F–9-skola beskriver hur spridningen av boxar till fler platser i skolbyggnaden bidrog till att mensskydden normaliserades:

"Senast vi hade öppet hus för elever och föräldrar guidade en kille i åk 8 runt en grupp och kommenterade '...och här kan du hitta mensskydd om du behöver'. Guldstjärna!"

En rektor vid en skola med mellanstadium beskriver hur tillgängliggörandet uppstod som ett elevinitiativ:

"Detta var ett elevinitiativ av elever på mellanstadiet. Vi har inte utvärderat det men det fylls på kontinuerligt och det missbrukas inte, så vi ser det som ett tecken på att det behövs och används."

En rektor vid en F–9-skola betonar att enkla och lokalt anpassade lösningar kan hålla kostnaderna låga:

"Vi har ordnat lådor, påfyllning, skyltning och tillgänglighet till en minimal kostnad. I synnerhet våra hemgjorda skyltar avdramatiserade detta, det blev inte så 'kul' och nu får de vara i fred."

En rektor vid en skola med mellanstadium och högstadium lyfter fram att elever aktivt engagerat sig i utformningen:

"Eleverna efterfrågar nycklar till skåpen och meddelar när de vill ha andra modeller eller varianter. De har lyft det på elevråden och till rektor när de vill justera innehållet."

Förvaltningens bedömning

Kartläggningen visar att en majoritet av grundskolorna i Malmö stad ännu inte erbjuder fritt tillgängliga mensskydd i form av mensskyddsboxar, men att det finns ett utbrett upplevt behov och att praktiska förutsättningar i de flesta fall bedöms föreligga. De skolor som infört mensskyddsboxar gör genomgående positiva bedömningar av effekten och kostnadsbilden är i flera fall mycket begränsad. De hinder som anges av skolor som ännu inte genomfört åtgärden är i huvudsak av praktisk och organisatorisk karaktär.

Ansvariga

Linda Deltinger Utbildningschef

Peter Lindberg Förvaltningschef

**Bilaga — Sammanställning av enkätsvar per skolenhet**

Skolenhet	Fritt tillgängliga boxar	Upplevt behov	Praktiska förutsättningar
Alléskolan	Nej	Ja	Ja
Alléskolan Vintrie	Nej	Ja	Ja
Annebergsskolan	Ja	–	–
Apelgårdsskolan F–6	Nej	Nej	Ja
Apelgårdsskolan 7–9	Nej	Nej	Ja
Augustenborgsskolan	Nej	Nej	Nej
Bäckagårdsskolan	Nej	Ja	Nej
Bulltoftaskolan	Nej	Ja	Ja
Djupadalsskolan	Nej	Ja	Ja
Elinelundsskolan	Nej	Ja	Nej
Fågelbacksskolan	Nej	Nej	Ja
Fridhemsskolan	Nej	Ja	Ja
Geijerskolan	Nej	Ja	Ja
Glasbruksskolan	Nej	Nej	Ja
Gottorpskolan	Nej	Ja	Ja
Hermodsdalsskolan	Nej	Ja	Ja
Holmaskolan	Ja	–	–
Högaholmsskolan	Nej	Ja	Ja
Johannesskolan	Nej	Nej	Ja
Karl Johansskolan	Nej	Nej	Nej
Katrinelundsskolan	Ja	–	–
Klagshamnsskolan	Nej	Nej	Nej



Kroksbäcksskolan	Nej	Ja	Nej
Kungshögsskolan	Nej	Nej	Nej
Limhamnsskolan	Nej	Ja	Ja
Limhamnsskolan Sjöstaden	Nej	Nej	Nej
Lindängeskolan	Nej	Ja	Ja
Lindeborgsskolan	Nej	Ja	Ja
Linnéskolan	Ja	–	–
Lorensborgsskolan	Nej	Ja	Ja
Mellanhedsskolan	Nej	Ja	Ja
Mellersta Förstadsskolan	Ja	–	–
Monbijouskolan	Ja	–	–
Munkhätteskolan	Nej	Nej	Ja
Möllevångsskolan	Ja	–	–
Neptuniskolan	Nej	Ja	Ja
Nydalaskolan	Nej	Nej	Ja
Pilbäcksskolan	Nej	Ja	Nej
Ribersborgsskolan	Nej	Ja	Ja
Risebergaskolan	Ja	–	–
Rosengårdsskolan 7–9	Nej	Nej	Ja
Rönnensskolan	Nej	Ja	Ja
Rörsjöskolan	Nej	Ja	Ja
Sorgenfriskolan	Ja	–	–
Stenkulaskolan	Nej	Ja	Ja



Sundsbroskolan	Nej	Ja	Ja
Söderkullaskolan	Nej	Ja	Ja
Toftanässkolan	Nej	Nej	Ja
Örtagårdsskolan F-6	Ja	–	–
Österportskolan	Ja	–	–

Kolumnerna "Upplevt behov" och "Praktiska förutsättningar" avser enbart skolor som i dag saknar fritt tillgängliga boxar.